

Міністерство освіти і науки України
Київський професійно-педагогічний фаховий коледж
імені Антона Макаренка

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
КПФК імені Антона Макаренка
 Володимир КОШИНСЬКИЙ
24 Квітня 2025 р.

ПРОГРАМА
співбесіди з української літератури
для вступу на основі повної загальної середньої освіти,
освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника
для здобуття освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії філологічних дисциплін
Протокол № 5 від 03.04.2025 року
Голова циклової комісії Брюку Валентина БРОННІКОВА

ЗМІСТ

1.	Пояснювальна записка	3
2.	Характеристика співбесіди з української літератури	4
3.	Зміст програми співбесіди з української мови	5
4.	Перелік питань для співбесіди з української мови	11
5.	Критерії оцінювання	13
6.	Зразок завдання співбесіди з української мови. Зразок відповіді	16
7.	Рекомендована література для підготовки до співбесіди з української мови. Інформаційні ресурси	17

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму для співбесіди з української літератури для вступу на основі повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра розроблено відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392); Навчальної програми з української літератури для 5-9 класів для загальноосвітніх навчальних закладів (Наказ МОН від 07.06.2017 № 804); Навчальної програми з української літератури (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (Наказ МОН України № 1407 від 23 жовтня 2017 року); Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови та літератури, здобутих на основі повної загальної освіти (Наказ МОН України від 26.06.2018 р. № 696).

Мета програми – визначити єдині вимоги до співбесіди з української літератури; зорієнтувати вступників у підготовці до співбесіди.

Українська література в загальному світовому контексті є свідченням високої духовної та цивілізаційної розвиненості українського народу, невід’ємною складовою його національної культури. Як мистецтво слова, вона є носієм потужного заряду духовної енергії, здатна передавати загальнолюдські й національні цінності від покоління до покоління, культивувати їх у людській душі. Засобами слова література допомагає збагачувати внутрішній світ людини, формувати сильний, комунікабельний характер, широкий світогляд, особисту культуру, спрямовувати морально-етичний потенціал, розвивати інтелект, творчі здібності, естетичний смак, самостійність мислення.

Літературна освіта є важливим чинником створення оптимальних передумов розвитку всебічно освіченої особистості, виховання громадянина-патріота України, а її зміст базується на засадах загальнолюдських і національних цінностей, принципах гуманізму й демократії.

Українська література також є потужним носієм ідентичності нації, її генетичного коду. Тому в контексті світових процесів глобалізації, в індивідуальному національному самоусвідомленні, самозбереженні й самоствердженні її роль незаперечна й важлива.

Завдання з української літератури мають на меті перевірку, виявлення рівня отриманих вступниками знань, сформованості вмінь і навичок, компетентностей; оцінювання результатів засвоєння вступниками знань з теорії літератури, біографій письменників, знання текстів та вміння їх аналізувати, критично мислити. Завдання вимагають відповідної теоретичної і практичної підготовки.

ХАРАКТЕРИСТИКА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЗМІСТ ПРОГРАМИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Мета співбесіди з української літератури для вступників на основі повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра полягає в діагностиці рівня знань біографій письменників та поетів, змісту творів та умінь їх аналізувати. Співбесіда передбачає виконання певних завдань, під час яких необхідно визначити рівень підготовки вступників. Співбесіда з української літератури як форма вступного випробування має такі особливості проведення:

- співбесіда проводиться з кожним вступником індивідуально;
- час, який надається вступникові на підготовку, не перевищує 15 хвилин;
- у процесі підготовки відповіді заборонено використання підручників, посібників, довідкової літератури, гаджетів, будь-яких інших джерел інформації; спілкування між вступниками;
- форма відповіді – усна;
- вступник повинен не просто визначити правильний варіант відповіді, а й прокоментувати, пояснити його;
- оцінюються кожне виконане завдання і пояснення-коментарі до обраного варіанта відповіді.

Завдання співбесіди з української літератури складаються з 20 варіантів, кожен з яких містить 3 питання, що передбачає перевірку знань біографій письменників, змісту творів та умінь аналізувати твори, грамотно висловлювати думку.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Усна народна творчість

Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень.

Легендарна поетеса з Полтави. Трагічна історія її життя. Пісні, що стали народними. Їхня популярність, фольклорна основа, народнопоетичні образи. **Пісні Марусі Чурай.** «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченьки».

Українські історичні пісні. Пісні про боротьбу проти соціального та національного гніту: «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то Хміль». Образи історичних осіб, лицарів-оборонців рідної землі, створені народною уявою.

Тематика, образи зміст **народних дум і балад.** «Дума про Марусю Богуславку». Балада «Ой летіла стріла».

Давня українська література

Пам'ятки оригінальної літератури княжої Русі-України. Літописи як історико-художні твори. **«Повість минулих літ».**

«Слово о полку Ігоревім» – давньоруська пам'ятка, перлина українського ліро-епосу. Історична основа твору. Переклади й переспіви його в ХІХ–ХХ ст. Питання авторства. Особливості композиції та стилістичних засобів. Образи у творі. Наскрізна ідея патріотизму. Фольклорні мотиви. Роль пейзажу в розгортанні сюжету.

Григорій Сковорода. Життя і творчість філософа, просвітителя, поета. Його християнські морально-етичні ідеали. Біблійна основа творчості Г. Сковороди та його вчення про самопізнання і «сродну (споріднену) працю». Проповідь житейської невибагливості, пошуку гармонії з собою і світом. «Бджола та Шершень», «Всякому місту – звичай і права...», «De libertate» (зі збірки «Сад Божественних пісень»).

Література кінця ХVІІІ – початку ХХ століття

Іван Котляревський. Творчість І. Котляревського – новий етап у розвитку національного самоусвідомлення. Драматург і театральний діяч. Історія появи «Енеїди». Національний колорит, зображення життя всіх верств суспільства, алюзії на українську історію в поемі. Бурлескний гумор, народна українська мова. Соціально-побутова драма «Наталка Полтавка» – перший твір нової української драматургії. Колоритні образи твору. Образ Наталки як уособлення кращих рис української жінки. Сценічне життя твору.

Тарас Шевченко. Геніальний поет, мислитель, пророк національного відродження в Україні. Наскрізний ліризм творів Т. Шевченка про жіночу долю. «Катерина» – романтичний тип втілення теми жіночої долі. «Кавказ» – пристрасний відгук на тогочасну загарбницьку імперську політику. Продовження теми національно-визвольної боротьби. Поема («комедія») «Сон» («У всякого своя доля...») і тогочасна суспільно-політична дійсність. Композиційний прийом «сну», його роль для розширення можливостей

поетичного зображення. Протистояння імперського режиму і вільнодумної, національно свідомої особистості. Сатиричний характер. Продовження теми «землячків» у посланні «І мертвим, і живим, і ненарожденним...». Викриття конформізму значної частини української еліти. Засудження комплексу меншовартості, національного безпам'ятства та байдужості до рідної мови. «Заповіт» – твір, що єднає минуле, теперішнє і майбутнє. Історія його написання. Ідея єднання з рідною землею. Мрія про щасливе майбутнє свого народу, віра в нього.

Пантелеймон Куліш. Відомий письменник, перший український професійний літературний критик, перекладач, автор підручників для школи, українського правопису («кулішівка»). Романтична основа світогляду. «Чорна рада» – перший україномовний історичний роман-хроніка. Походження його назви. Історична основа й авторська уява, романтичність стилю. Динамічний інтригуючий сюжет. Непросте життя та романтичні пригоди головних героїв.

Іван Нечуй-Левицький. Життя і творчість письменника як новий імпульс української літератури. «Кайдашева сім'я» – соціально-побутова повість-хроніка. Реалізм твору, сучасна (вічна) актуальність проблеми батьків і дітей. Українська ментальність, гуманістичні традиції народного побуту й моралі.

Панас Мирний. Основне про життєвий і творчий шлях письменника. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» – перший український соціально-психологічний роман. Широта представлення народного життя.

Іван Карпенко-Карий (І. Тобілевич). Основне про життєвий і творчий шлях митця, світогляд, багатогранність діяльності. Жанрова різноманітність творів. І. Карпенко-Карий і «театр корифеїв». Комедія «Мартин Боруля», її сценічна історія. Дворянство як міф про краще життя. Підміна особистісних етичних цінностей становою приналежністю.

Іван Франко. Письменник, учений, громадський діяч. Поетична збірка «Зів'яле листя», загальне уявлення про її композицію. «Чого являєшся мені...». Місце любовної теми у творчості І. Франка. Життєві імпульси появи творів (автобіографічність). Поема «Мойсей» – один із вершинних творів І. Франка. Проблематика твору: історичний шлях нації, визначна особистість як її провідник, пробудження національної свідомості, історичної пам'яті. Пролог до поеми – заповіт українському народові. «Захар Беркут» – історична повість у жанрі історичного епосу про боротьбу у XIII столітті українського карпатського племені проти нашествия монголів.

Література ХХ століття

Михайло Коцюбинський. Життя і творчість, гуманізм світогляду. Психологічна новела «Intermezzo» з жанровими ознаками «поезії у прозі». Автобіографічна основа. Проблеми душевної рівноваги, повноцінного життя, специфіки творчого процесу. Психологічно переконливе розкриття внутрішнього стану людини. Символічні образи, ускладнена метафора. Поетика імпресіонізму. Повість «Тіні забутих предків». Трагічна доля Івана й Марічки як наслідок суперечності між мрією та дійсністю. Світ людини у зв'язку зі світом природи. Фольклорне тло твору. Образи й символи повісті.

Ольга Кобилянська. Життя і творчість. Образи нових жінок-інтелектуалок у «Valse melancolique» («Меланхолійний вальс»). Роль образу мелодії вальсу у відтворенні внутрішнього світу героїнь. Глибокий психологізм твору як новаторство О. Кобилянської.

Василь Стефаник. Життя і творчість. Новаторство письменника. «Камінний хрест» – психологічне розкриття теми еміграції. Історична основа твору. Сюжетно-композиційні особливості.

Леся Українка (Лариса Косач). Життєвий і творчий шлях. Неоромантизм як основа естетичної позиції Лесі Українки. «Contra spem spero!» як світоглядна декларація сильної, вольової особистості. Символічність, романтичні образи, образотворчий прийом контрасту. Художні особливості драми-феєрії «Лісова пісня». Фольклорно-міфологічна основа. Символічність образів. Природа і людина у творі. Конфлікт між буденним життям і високими пориваннями особистості, дійсністю і мрією.

Микола Вороний. Коротко про життя і творчість, багатогранну діяльність митця. Естетична програма митця, націленість на модерністські течії в новій літературі. Його творчість – перша декларація ідей і форм символізму. Єдність краси природи і мистецтва, образотворчі засоби в поезії «Блакитна Панна».

Олександр Олесь (О. Кандиба). Коротко про життя і творчість, світоглядні переконання митця. Неоромантичні, символістські тенденції в поезії «З журбою радість обнялась...»). «Чари ночі» – перлина інтимної лірики української поезії. Мотив краси кохання й молодості, філософські роздуми про гармонію людини і природи. Музичність, звукова виразність поезій. Майстерність у відтворенні настрою, емоцій. Експресивне висловлювання патріотичних почуттів в поезії «О слово рідне! Орле скутий!..».

Павло Тичина. Основне з життя і творчості поета. Найбільший модерніст 1920-х років. Звернення до «вічних» тем, мотивів, особливості віршування; потужне ліричне «Я» як символ нової людини; поєднання тенденцій символізму, неоромантизму, експресіонізму, імпресіонізму. Феномен «кларнетизму». Вітаїстичність як наскрізна оптимістична тональність, життєствердна настроєвість (зб. «Соняшні кларнети», поезії «Ви знаєте, як липа шелестить», «О панно Інно»). Художнє відтворення національно-визвольного пробудження народу, уславлення борців за вільну Україну в поезії «Пам'яті тридцяти».

«Київські неокласики». Максим Рильський. Різногранний творчий шлях М. Рильського. Сонет «У теплі дні збирання винограду» – вишуканий зразок неокласичної інтимної лірики. Краса природи, краса людини та її почуттів. Звернення до античних образів.

Микола Хвильовий (М. Фітільов). Життєвий і творчий шлях. Провідна роль у літературно-мистецькому житті 1920-х років. Романтичність світобачення. Проблема внутрішнього роздвоєння людини між гуманізмом і фанатичною відданістю революції, між загальнолюдськими, вічними цінностями й політичною кон'юктурою в новелі «Я (Романтика)».

Володимир Сосюра. Коротко про поета. Патріотичні, інтимні, пейзажні мотиви його творів. Любов до Батьківщини як важливий складник життя людини («Любіть Україну!»).

Валер'ян Підмогильний. Життєвий шлях. Автор інтелектуально-психологічної прози, перекладач. Світові мотиви підкорення людиною міста, її самоствердження в ньому, інтерпретовані на національному матеріалі. Образ українського інтелігента Степана Радченка, вихідця із селян, еволюція його характеру, проблеми ствердження в міському середовищі. Морально-етичні колізії твору.

Юрій Яновський. Основне про життєвий і творчий шлях митця. Роман «Майстер корабля». Новаторство художньої форми, проблеми творення нової української культури. Морально-етичні колізії твору. Національне кризь призму загальнолюдського.

Остан Вишня (Павло Губенко). Трагічна творча доля українського гумориста, велика популярність і значення його усмішок у 1920-ті роки. Оптимізм, любов до природи, людини, м'який гумор як риса індивідуального почерку. Пейзаж, портрет, характер людини, авторський голос, народні прикмети, прислів'я та приказки в усмішках «Моя автобіографія», «Сом».

Микола Куліш. Основне про життєвий і творчий шлях митця. Зв'язок із театром Л. Курбаса. Національний матеріал і вселюдські, «вічні» мотиви та проблеми у п'єсах. Сатирична комедія «Мина Мазайло». Специфіка комедійного жанру: про серйозне легко, грайливо. Розвінчання національного нігілізму, духовної обмеженості на матеріалі українізації.

Богдан-Ігор Антонич. Коротко про митця. Аполітичність, наскрізна життєствердність, метафоричність і міфологізм поезій; екзотика лемківського краю в контексті вселюдських мотивів. «Різдво» – поєднання язичницьких мотивів із християнськими.

Олександр Довженко. Трагічна творча біографія митця. Відомий у світі кінорежисер, засновник поетичного кіно. Романтичне світобачення. Довженко-прозаїк. Історія написання «Зачарованої Десни», автобіографічна основа, сповідальність. Поєднання минулого і сучасного. Два ліричні герої: малий Сашко і зріла людина, митець. Морально-етичні проблеми, порушені в кіноповісті.

Андрій Малишко. Відомий український поет і його пісні, що стали народними. Патріотичні почуття, найвищі духовні цінності в них. Художні засоби донесення до читача ідей патріотизму, гуманізму, історичної пам'яті. Ліризм поезій А. Малишка. «Пісня про рушник».

Олесь Гончар. Коротко про письменника. Загальна характеристика доробку О. Гончара. Його громадянська й життєва позиції, роль у духовному відродженні нації. Рання новелістика, її неоромантизм. Мрія і дійсність у новелі «Модри Камень». Романтична ідея кохання, що перемагає смерть. Образи. Особливість оповіді, роль кольорової гами в новелі.

Літературне «шістдесятництво». Нова хвиля відродження української літератури на початку 1960-х років. «Шістдесятництво» як явище культурологічне й соціальне. Його зв'язок із дисидентським рухом. Ідейно-стильове розмаїття, тематична і формотворча новизна творчості «шістдесятників».

Василь Симоненко. Коротко про митця («витель молоді української поезії»). Традиційність його лірики. Образ України, громадянський вибір поета («Задивляюся у твої зіниці...»). Громадянські, патріотичні мотиви його лірики. Загальнолюдські цінності та ідеї («Ти знаєш, що ти людина?», «Лебеді материнства»).

Григор Тютюнник. Коротко про письменника і його творчість. «Три зозулі з поклоном». «Вічна» тема «любовного трикутника» в новітній інтерпретації. Образ любові як втілення високої християнської цінності, яка вивисує людину над прагматичною буденністю, очищає її душу. Роль художньої деталі в розкритті характеру, ідеї.

Василь Стус. Поет як символ незламного духу, збереження людської гідності. Загальний огляд його життя й творчості. Узагальнені образи крізь призму індивідуальної долі. Поезія Стуса – зразок «стоїчної» поезії у світовій ліриці. «Господи, гніву пречистого...». Стан активної позиції ліричного героя. Екзистенційна (буттєва) проблема вибору, віра в себе, надія на здолаття всіх перешкод. Приклад великої мужності й сили духу.

Іван Драч. Невтомний шукач нового змісту і нової форми в поезії. Переосмислення жанру балади. «Балада про соняшник» – поетичний роздум про суть мистецтва, процес творчості. Символічність образів соняшника, сонця.

Дмитро Павличко. Основні відомості про поета, перекладача. Основні мотиви його творів. Пісенна лірика, її популярність. Вірш «Два кольори», який став народною піснею. Національний колорит поетичних образів, роль антитези.

Ліна Костенко. Творчий шлях. Особливості індивідуального стилю «Страшні слова, коли вони мовчать» – ліричний роздум про значення слова в житті людини, суть мистецтва, його роль у суспільстві. Історико-фольклорна основа історичного роману у віршах «Маруся Чурай». Центральні проблеми: митець і суспільство, індивідуальна свобода людини.

Твори українських письменників-емігрантів

Іван Багряний (І. Лозов'ягин). Основні віхи життя й творчості митця, його громадянська позиція. «Тигролови» як український пригодницький роман. Проблема свободи й боротьби за визволення. Жанрові особливості (динаміка сюжету, неоромантичність та ін.). Символіка роману, ідея перемоги добра над злом. Популярність твору в повоєнній Європі. Актуальність для нашого часу.

Євген Маланюк. Коротко про митця. Художнє осмислення героїчної і трагічної історії України, оптимістичний висновок про її майбутнє в поезії «Уривок з поеми». Її актуальність, символічність назви.

Сучасний літературний процес (кінець ХХ – початок ХХІ століття)

Історико-культурна ситуація наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. (на шляху до нового відродження). З'ява нового літературного покоління. Найвагоміші здобутки сучасної літератури. Стильове розмаїття, експериментаторство, пошуки нових форм і тем. Література елітарна, вишукана, високохудожня. Література масова, популярна (її інтенсивний розвиток). Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва 1990-х років, його риси. Поезія: **І. Римарук** («Обнови»), **Ю. Андрухович** («Астролог», «Пісня мандрівного спудея»), **О. Забужко** («Рядок з автобіографії», «Читаючи історію»), **О. Ірванець** («До французького шансоньє»), **С. Жадан** («Музика, очерет...», «Смерть моряка»).

Проза, есеїстика: **Г. Пагутяк** («Потрапити в сад», «Косар»), **Ю. Андрухович** («ShevchenkoisOK»), **В. Діброва** («Андріївський узвіз»), **Я. Мельник** («Далекий простір»).

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Усна народна творчість. Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень.
2. Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченьки».
3. Історичні пісні. «Ой, Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль».
4. «Дума про Марусю Богуславку».
5. Балада «Ой летіла стріла».
6. Давня українська література. «Повість минулих літ».
7. «Слово про похід Ігорів».
8. Григорій Сковорода «De libertate».
9. Григорій Сковорода «Всякому місту – звичай і права...».
10. Григорій Сковорода «Бджола та Шершень».
11. Іван Котляревський «Енеїда».
12. Іван Котляревський «Наталка Полтавка».
13. Тарас Шевченко «Катерина»..++
14. Тарас Шевченко «Кавказ».
15. Тарас Шевченко «Сон» («У всякого своя доля...»).
16. Тарас Шевченко «І мертвим, і живим, і ненародженим...».
17. Тарас Шевченко «Заповіт».
18. Пантелеймон Куліш «Чорна рада».
19. Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я»..++
20. Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». ++
21. Іван Карпенко-Карий «Мартин Боруля».
22. Іван Франко «Захар Беркут».
23. Іван Франко «Чого являєшся мені у сні?».
24. Іван Франко «Мойсей».
25. Михайло Коцюбинський «Тіні забутих предків».
26. Михайло Коцюбинський «Intermezzo».
27. Василь Стефаник «Камінний хрест».
28. Ольга Кобилянська «Valse melancolique».
29. Леся Українка «Contra spem spero».
30. Леся Українка «Лісова пісня».
31. Микола Вороний «Блакитна Панна».
32. Олександр Олесь «О слово рідне! Орле скутий!...».
33. Олександр Олесь «Чари ночі».
34. Павло Тичина «Пам'яті тридцяти»..++
35. Павло Тичина «Ви знаєте, як липа шелестить».
36. Павло Тичина «О панно Інно».
37. Максим Рильський «У теплі дні збирання винограду».
38. Микола Хвильовий «Я (Романтика)».
39. Володимир Сосюра «Любіть Україну!».
40. Валер'ян Підмогильний «Місто».

41. Юрій Яновський «Майстер корабля».
42. Остап Вишня «Моя автобіографія».
43. Остап Вишня «Сом».
44. Микола Куліш «Мина Мазайло».++
45. Богдан-Ігор Антонич «Різдво».
46. Олександр Довженко «Зачарована Десна». ++
47. Андрій Малишко «Пісня про рушник».++
48. Василь Симоненко «Ти знаєш, що ти людина?».
49. Василь Симоненко «Задивляюсь у твої зіниці».
50. Василь Симоненко «Лебеді материнства».
51. Олесь Гончар «Модри Камень».
52. Григор Тютюнник «Три зозулі з поклоном».
53. Василь Стус «Господи гніву пречистого»
54. Іван Драч «Балада про соняшник»..
55. Дмитро Павличко «Два кольори».
56. Ліна Костенко «Страшні слова, коли вони мовчать».
57. Ліна Костенко «Маруся Чурай». +++
58. Іван Багряний «Тигролови».+++
59. Євген Маланюк «Уривок з поеми».
60. Ігор Римарук «Обнови».
61. Юрій Андрухович «Астролог».
62. Юрій Андрухович «Пісня мандрівного спудея».
63. Оксана Забужко «Рядок з автобіографії».
64. Оксана Забужко «Читаючи історію».
65. Олександр Ірванець «До французького шансоньє».
66. Сергій Жадан «Музика, очерет...».
67. Сергій Жадан «Смерть моряка».
68. Галина Пагутяк «Потрапити в сад».
69. Галина Пагутяк «Косар».
70. Юрій Андрухович («ShevchenkoisOK»).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

При оцінюванні відповіді основна увага приділяється наступним критеріям:

- 1) повнота і правильність відповіді;
- 2) володіння теоретичним матеріалом;
- 3) знання текстів творів;
- 4) ступінь усвідомленості, розуміння вивченого та прочитаного;
- 5) уміння аналізувати, робити висновки;
- 6) мовленнєве оформлення відповіді.

Відповідь вступника має бути зв'язним, логічно послідовним повідомленням на певну тему, виявляти його вміння здійснювати аналіз, застосовувати теоретичні знання.

Відповідь вступника оцінюється за рівнями: «високий», «достатній», «середній», «початковий» за 12-бальною шкалою та переводиться у шкалу оцінювання 100 – 200 балів.

«Високий» рівень (10-12 балів).

Вступник:

- дає правильні варіанти відповіді на 3 питання, виявляючи глибокі знання з теорії літератури, знання авторів творів, змісту творів та їх аналізу;
- демонструє повне розуміння матеріалу;
- ґрунтовно і повно пояснює та коментує свій вибір;
- чітко формулює та грамотно оформлює думку, дотримуючись норм української літературної мови;
- викладає матеріал послідовно;
- припускається незначних помилок, які сам виправляє після зауваження екзаменатора.

«Достатній» рівень (7-9 балів).

Вступник:

- дає правильну відповідь на 3 питання; відповідь обґрунтована, але з деякими недоліками;
- виявляє знання з теорії літератури, знання авторів творів, змісту творів, але викладає матеріал не досить повно і припускається помилок, які сам виправляє після зауваження екзаменатора;
- уміє аналізувати твори і систематизувати інформацію;
- має поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні.

«Середній» рівень (4-6 балів).

Вступник:

- розуміє та самостійно відтворює близько 2/3 основного навчального матеріалу; відповідь правильна, але недостатньо осмислена;
- виявляє неповні знання з теорії літератури, знання авторів творів та змісту творів, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки;
- не вміє глибоко й переконливо обґрунтувати свої думки і припускається багатьох помилок у мовленнєвому оформленні.

«Початковий» рівень (1-3 бали).

Вступник:

- фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу;
- демонструє незнання чи нерозуміння більшої частини вивченого матеріалу, прочитаного;
- припускається помилок у формулюванні визначень, що спотворює їх зміст;
- не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки, відчуває труднощі під час формулювання думки;
- викладає матеріал непослідовно і припускається помилок у мовленнєвому оформленні;
- не має сформованих практичних умінь та навичок;
- або ж відповідь відсутня.

Оцінювання завдань

- Питання №1 – **1-6 балів**
  - Питання №2 – **1-3 бали**
  - Питання №3 – **1-3 бали**
- Усього: 12 балів**

Підрахунок результатів

Отримані бали	Оцінка	Рівень
1	1	<i>початковий</i>
2	2	
3	3	
4	4	<i>середній</i>
5	5	
6	6	
7	7	<i>достатній</i>
8	8	
9	9	
10	10	<i>високий</i>
11	11	
12	12	

**Переведення балів співбесіди з 12-бальної шкали
у 200-бальну шкалу**

12-бальна	200-бальна	Рівень
1	100-109	<i>початковий (не зараховано)</i>
2	110-119	
3	120-129	
4	130-139	<i>середній</i>
5	140-149	
6	150-159	
7	160-169	<i>достатній</i>
8	170-179	
9	180-189	
10	190-194	<i>високий</i>
11	195-199	
12	200	

Підсумкова оцінка за співбесіду виставляється за 200-бальною системою оцінювання:

<i>«високий»</i> рівень	190 – 200 балів	<i>зараховано</i>
<i>«достатній»</i> рівень	160 – 189 балів	<i>зараховано</i>
<i>«середній»</i> рівень	130 – 159 балів	<i>зараховано</i>
<i>«початковий»</i> рівень	100 – 129 балів	<i>не зараховано</i>

ЗРАЗОК ЗАВДАННЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Назвіть автора роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». Який історичний період зображено в романі? Визначте тему та жанр роману. Дайте характеристику головного героя.

2. Укажіть назву та автора вірша:

*В житті мене ти й знать не знаєш,
Ідеш по вулиці – минаєш,
Вклонюся – навіть не зирнеш
І головою не кивнеш...*

Які ще твори цього автора ви знаєте?

3. Герой якого твору хотів змінити своє прізвище?

- А «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
- Б «Мартин Боруля»
- В «Мина Мазайло»
- Г «Тигролови»

Хто написав цей твір? Яка тема цього твору?

ЗРАЗОК ВІДПОВІДІ

1. Роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» написав Панас Мирний (Рудченко) у співавторстві з братом Іваном Біликом. У творі зображено село до, після та під час кріпацтва. Тема: зображення життя та боротьби українського селянства проти соціального гноблення, зокрема кріпосництва та його залишків, напередодні і під час реформи 1861 року. Жанр: соціально-психологічний роман.

Головний герой – Чіпка Варениченко – селянин-бунтар, невтомний шукач правди, який зрештою зійшов на криву стежку боротьби і став «пропащою силою». Син зневаженої селянки, Чіпка зростає в злиднях, в умовах недоброзичливості й ворожості. Ровесники глузують з нього. Під впливом лихого товариства Чіпка опустився на саме дно життя. Грабунки, вбивства зводять нанівець його протест проти несправедливості. Із правдошукача він перетворився на кримінального злочинця.

2. Іван Франко «Чого являєшся мені...».

Інші твори: ««Гімн», «Сікстинська мадонна», «Ой ти, дівчино, з горіха зерня», «Легенда про вічне життя», «, «Декадент», «Сойчине крило».

3. Микола Куліш «Мина Мазайло».

Тема: зображення міщанства й українізації в Україні у 20-і роки ХХ ст.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОЇ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі. – К.: Грамота. 2022. – 496 с.
2. Білецька О., Шумка М. Українська мова і література: комплексна підготовка до ЗНО та ДПА. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2023.
3. Мовчан Р.В. Українська література: підручник для 11 класу загальноосв. навч. закл. (рівень стандарту). К.: Грамота, 2013. – 357 с.
4. Семенюк Г.Ф., Ткачук М.П., Слоньовська О.В., Гром'як Р.Т., Вашків Л.П., Плетенчук Українська література. Рівень стандарту: підруч. для 10 класу / Ніна Бернадська, Людмила Коваленко. : Видавництво УОВЦ «Оріон», 2018. – 320 с.
5. Українська література. Профільний рівень: підручник для 10 класу / Олена Лобусова, Олександр Борзенко. Видавництво «Ранок», 2018. – 240 с.
6. Українська література. Рівень стандарту: підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти / Л.Т. Коваленко, Н.І. Бернадська. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2019. – 256 с.
7. Українська література. 11 клас: Хрестоматія / Авт.-упоряд. Н.І.Черсунова. – Харків : ПЕТ, 2019. – 464 с.
8. Українська література. Рівень стандарту: підруч. для 11 класу / Ольга Слоньовська, Наталія Мафтин.: Видавництво Літера ЛТД, 2019. – 256 с.
9. Українська література. Хрестоматія для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / Олександр Авраменко: Видавництво «Грамота», 2021. – 416 с.
10. Черсунова Н.І. Українська література 10 кл. Хрестоматія. Академічний та профільний рівні. К., 2013. – 768 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<https://lib.com.ua/uk/>
https://umity.in.ua/resources/?chapter=10_literature
<http://pysar.net/poeziji.php>
<https://ukrlit.net/textbook/index.html>
<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>